

YLÖJÄRVI

Kestävää arkea Ylöjärvellä

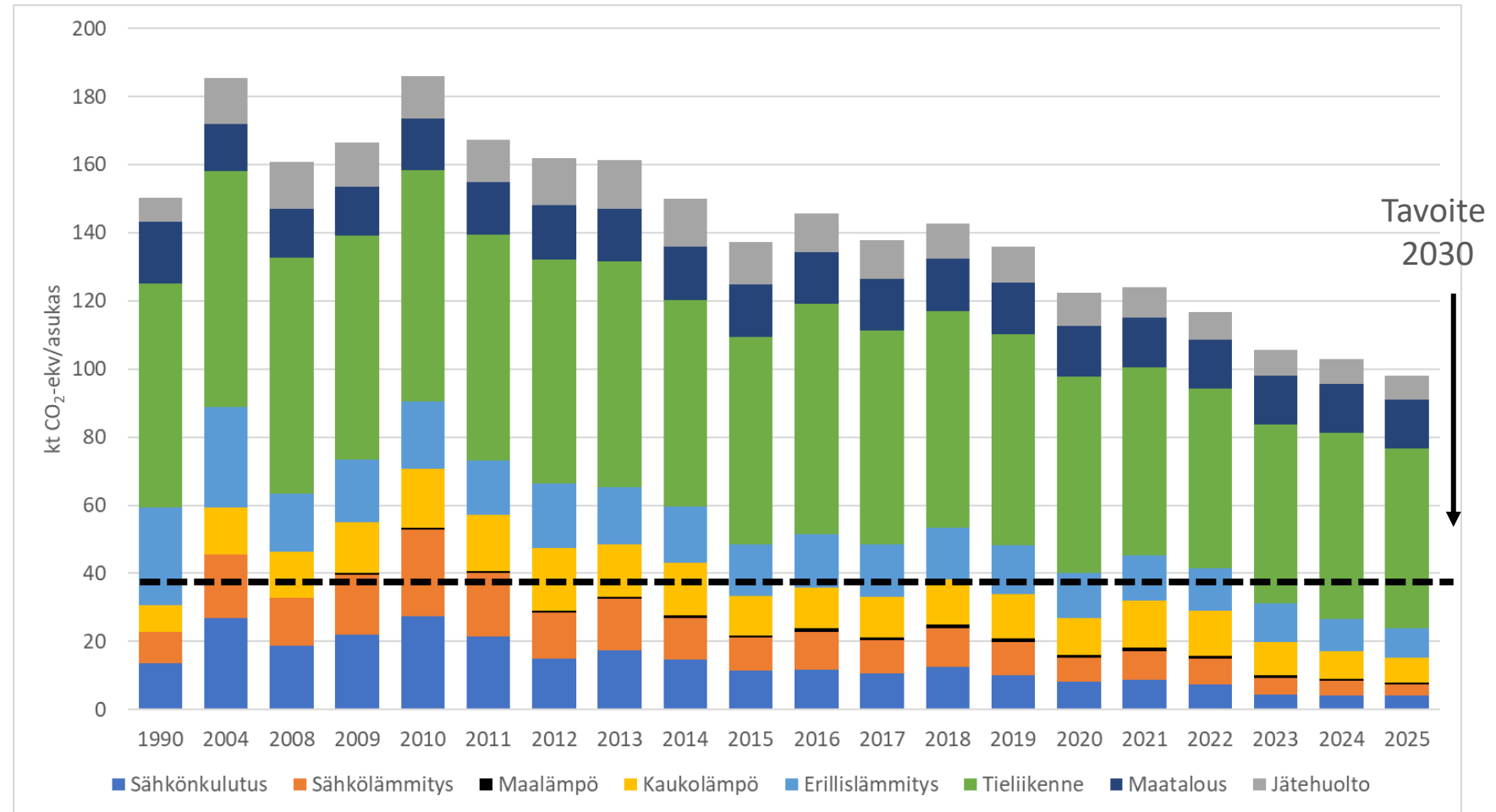
Ilmastotiekartan seuranta 2025

Ylöjärven päästökehitys

Ylöjärven kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet 49 % vuodesta 2007.

Suurimmat päästöjä aiheuttavat sektorit ovat liikenne, rakennusten lämmitys ja sähkönkulutus.

Toimenpiteet 2024–2030

Eheä
maankäyttö,
kestävä liikenne
ja rakentaminen

Uudistuva
energian-
tuotanto ja -
kulutus

Kiertotalous ja
kestävä kulutus

Sopeutuva ja
luonnon moni-
muotoisuutta
tukeva kaupunki

Kehittyvä
ilmastotyö

Ilmastojohtamisen vuosikello

Seuraavan vuoden tavoitteiden vahvistaminen ja kirjaaminen Ilmastovahtiin

Edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisen raportointi Ilmastovahtiin

Vuositavoitteiden puolivuotisraportointi Ilmastovahtiin

Seuraavan vuoden tavoite-ehdotukset talousarviovalmisteluun

Vuosiraportointi –toimenpiteet ja indikaattorit

Talousarvion seurantojen yhteydessä Kestävä ja viihtyisä ympäristö -painopisteen raportointi

Eheä maankäyttö,
kestävä liikenne ja
rakentaminen

Nostoja
toimenpiteistä

Maankäyttö, liikenne, rakentaminen

Kasvun ohjaaminen ja tiivistäminen

- Esim. Teivo-Mäkkylän ja Leijapuiston suunnitelmat etenivät

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Raidehankkeet etenivät
- Nyssen uudet liityntälinjat, matkustajamäärien kasvu
- Liityntäpysäköintiselvitys

Uudistuva
energiantuotanto
ja –kulutus

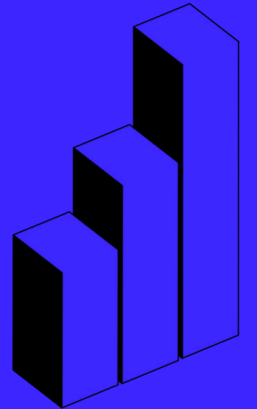
Nostoja
toimenpiteistä

Energia

- Kaupungin kohteiden lämmitystapamuutokset saatiin valmiiksi
- Vihreän sähkön hankinta
- Ketsiä toteutettiin, sitoutuminen uudelle sopimuskaudelle

Energiatehokkuussopimukset
2026 ☉ 2035

 Energiatehokkuus
sopimukset

Kiertotalous ja
kestävä kulutus

Nostoja
toimenpiteistä

Kiertotalous ja kulutus

- Massatasapainoja optimoidaan hankkeissa
- Kalustekierto sivistyspalveluissa arkipäivää
- Kaupungin kohteiden jätehuollon kehittäminen

Sopeutuva ja
luonnon
monimuotoisuutta
tukeva kaupunki

Nostoja
toimenpiteistä

Sopeutuminen

- Kaavoituksen hulevesiselvitykset ja luontopohjaiset hulevesiratkaisut
- Teivaalanharjun luonnonhoidon suunnitelma
- SLL yhteistyö pölyttäjävälliset kunnat hankkeessa

Kehittyvä
ilmastotyö

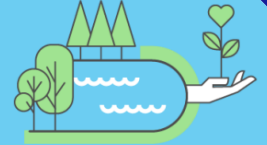
Nostoja
toimenpiteistä

Ilmastotyön kehittäminen

- Ilmastonäkökulma kaupunkistrategian päivityksessä mukana
- Pirkanmaan ilmastotoimintakeskuksen toimintaan osallistuminen ja sen kehittäminen
- Kaupungintalon Ekokompassi auditoitiin

Kestävä ja viihtyisä ympäristö

- Rakennamme ja ylläpidämme turvallista, kestävää, monimuotoista ja viihtyisää elinympäristöä.
- Lisäämme liikuntaa ja arkiaktiivisuutta suosivia olosuhteita ja asukkaiden harrastusmahdollisuuksia.
- Olemme sitoutuneet hiilineutraalisuuden saavuttamiseen ja varaudumme ilmastonmuutokseen.
- Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta sekä toimintatapojemme kestävyyttä.

Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskus

YLÖJÄRVI

Indikaattorit

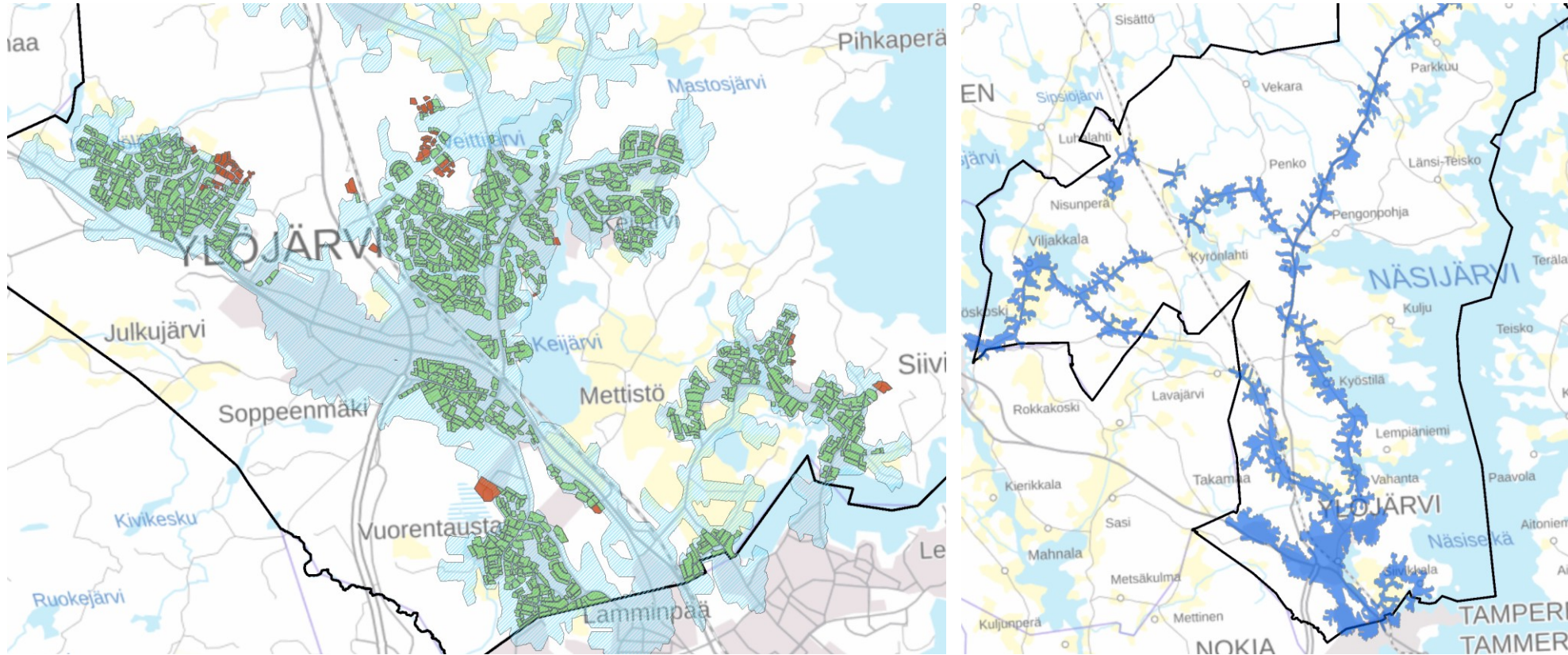
1 Eheä maankäyttö, kestävä liikenne ja rakentaminen			
		Yksikkö	Indikaattorin arvo
1.1.	Kaavoitettu asuinkerrosala joukkoliikennevyöhykkeellä	%	ke-m ² = 94,5 % asukkaista = 84,3 %
1.2.	Asemakaava-alueille rakennettujen asuinrakennusten osuus	%	57,8 %
1.3.	Rakentamiseen ja tiestölle kaavoitettu metsämaa	% kaavoitetusta alasta/v	77,6 % kaavoitetusta metsäpinta-alasta säilyy
1.4.	Kestävän liikkumisen kulkutapaosuus	%	30 %
1.5.	Joukkoliikenteen asiakasmäärä	nousut kpl/v	876 549 (Ylöjärven nousut)
1.6.	Liikennesuorite	milj. autokilometriä	2017-2025
1.7.	Ajoneuvokanta ajoneuvoluokittain	kpl	2011-2025
1.8.	Sähköautojen latauspisteet	kpl	2023-2025
2 Uudistuva energian tuotanto ja kulutus			
		Yksikkö	Indikaattorin arvo
2.1.	Energiankulutuksen CO ₂ -päästöt	t CO ₂ -ekv/v	2004-2025
2.2.	Uusien rakennusten energiatehokkuus, määräystasoa tehokkaammat	kpl	Vuonna 2025 A energialuokka 14 kpl B energialuokka 23 kpl
2.3.	Kaupungin kiinteistöjen energiankäyttö	kWh/m ³ , l/m ³	Vuosi 2024: Sähkö 25,1 Lämpö 41,8 Vesi 115,1

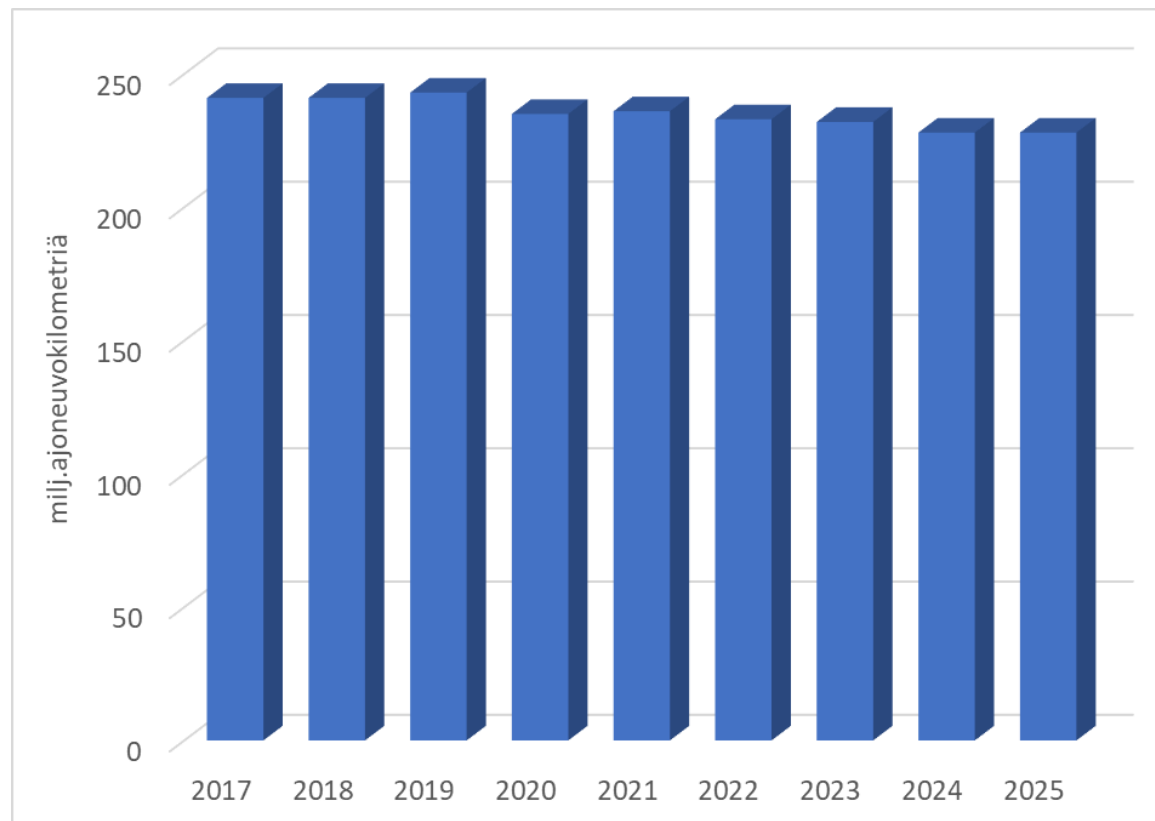
3 Kiertotalous ja kestävä kulutus		Yksikkö	Indikaattorin arvo
3.1.	Sekalainen yhdyskuntajäte	tn; kg/as/v	5748,7 ; 170,6
3.2.	Erilliskerätty biojäte	tn; kg/as/v	1059,3 ; 31,4
3.3.	Hyötyjätteet (lasi, metalli kartonki, muovi)	tn	403,6
3.4.	Kuntavastuullisen jätehuollon hiilijalanjälki	t CO ₂ -ekv/v	12 454 (2024)
3.5.	Talousveden ominaiskulutus	l/as/v	98
3.6.	Koulujen ruokahävikki	kg/v, €/v	Ei vielä koottua tietoa
4 Sopeutuva ja luonnon monimuotoisuutta tukeva kaupunki			
4		Yksikkö	Indikaattorin arvo
4.1.	Läpäisemättömän (maan) pinnan osuus taajama-alueilla	%	15 % 29 % asemakaava-alueilla
4.2.	Latvuspeitteisyys taajama-alueella	%	36 %
4.3.	Viheralueiden saavutettavuus	300 m etäisyydellä asuvien osuus	100 %
4.4.	Nettahiilinielut yhteensä	t CO ₂ -ekv/v	48 613
5 Kehittyvä ilmastotyö		Yksikkö	Indikaattorin arvo
5.1	CO ₂ -päästöt	t CO ₂ -ekv/v	2004-2025
5.2	Ilmastoviestintätoimenpiteet	kpl/v	Ei vielä koottua tietoa, toimenpiteet suunnitellaan yhdessä ilmastotyöryhmässä

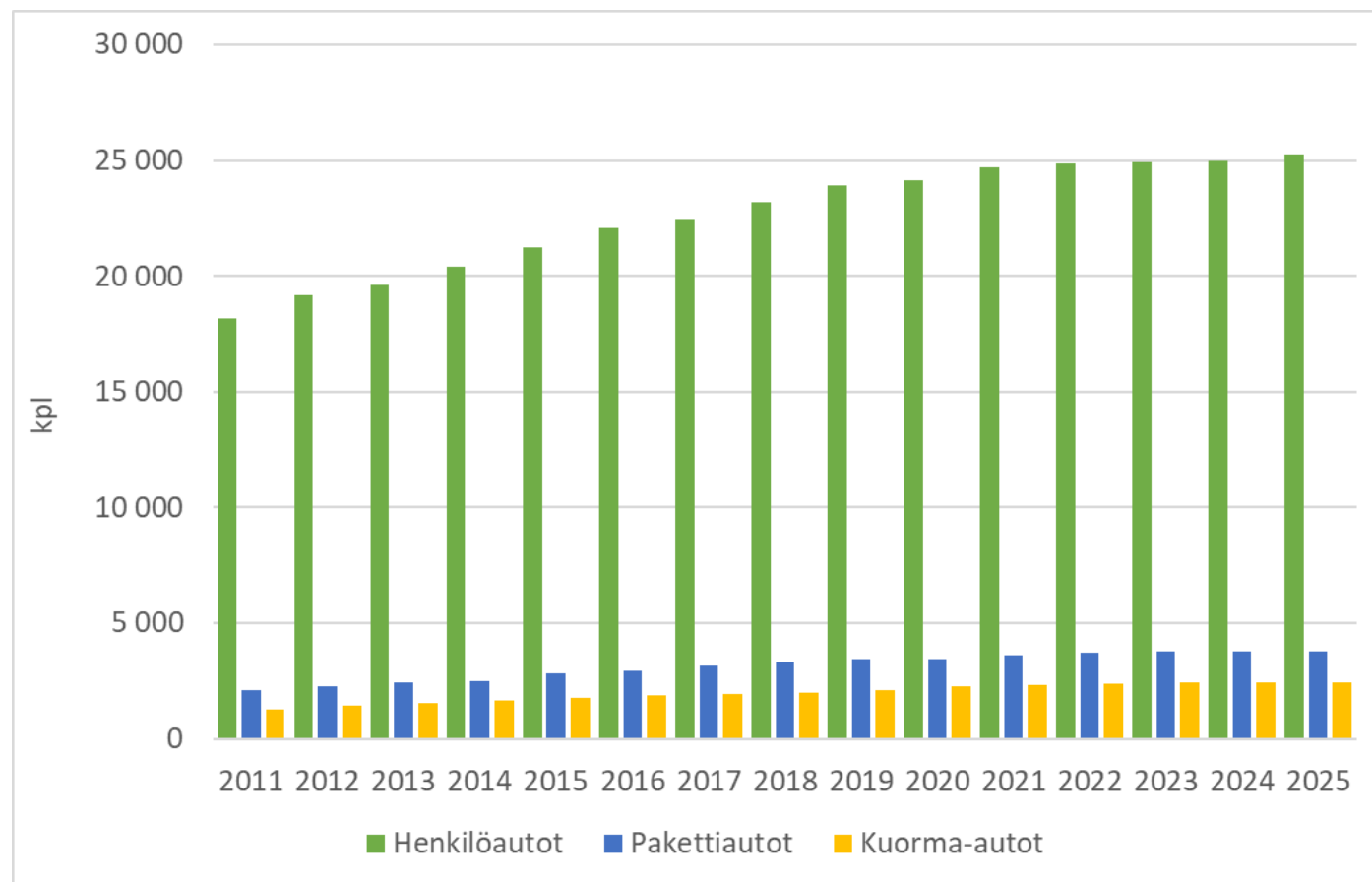
1.1. Kaavoitettu asuinkerrosala joukkoliikennevyöhykkeellä

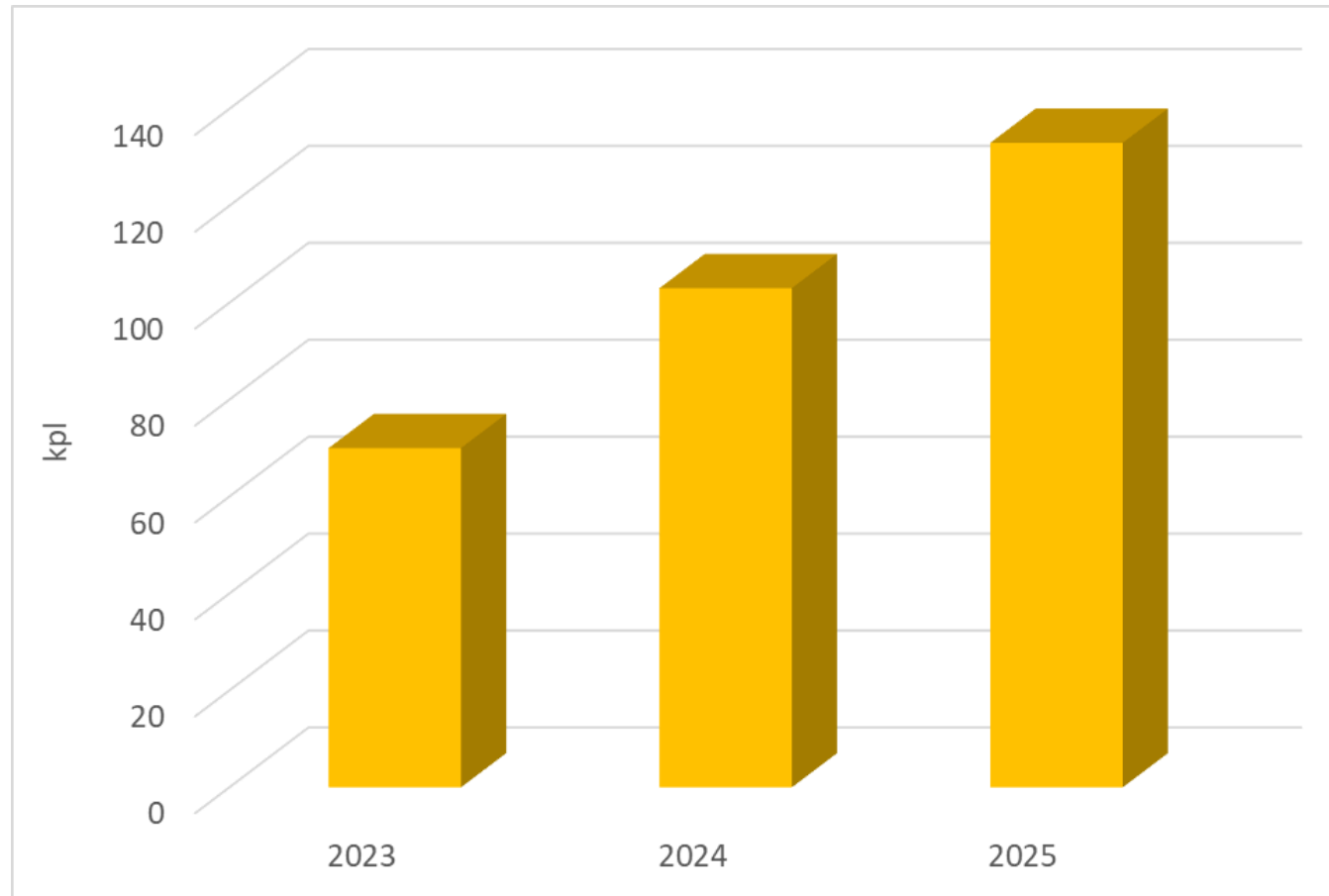
1.6. Liikennesuorite

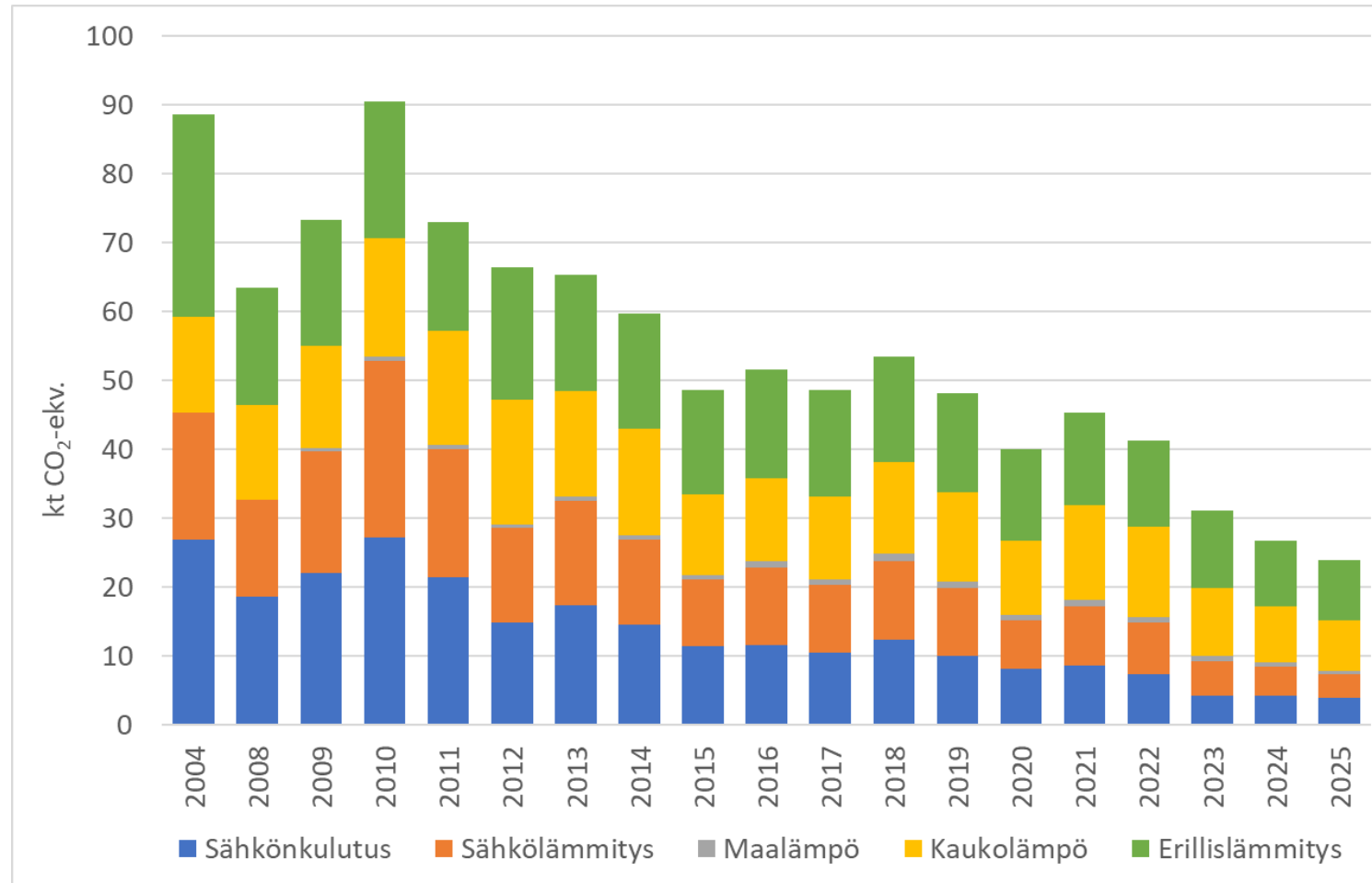
1.7. Ajoneuvokanta

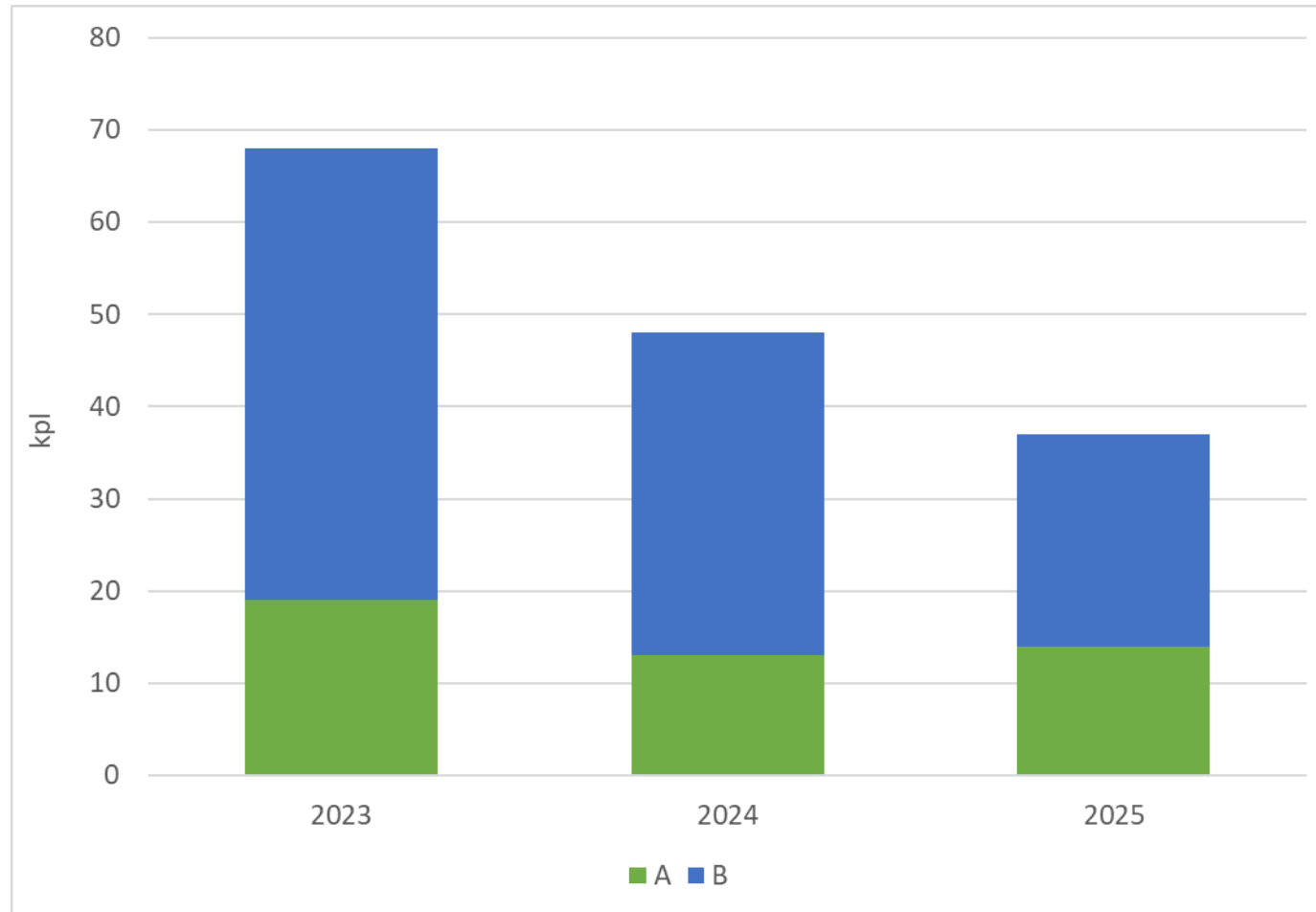
1.8. Sähköautojen latauspisteet

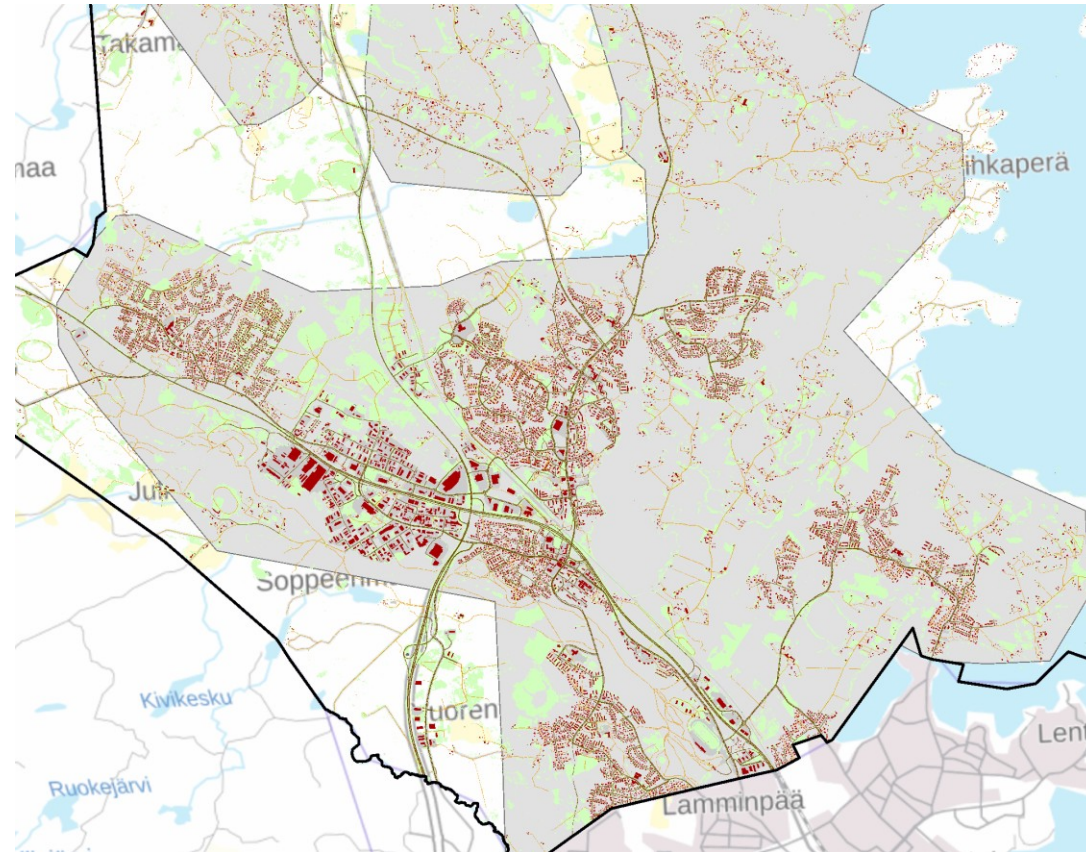
2.1. Energiankulutuksen päästöt

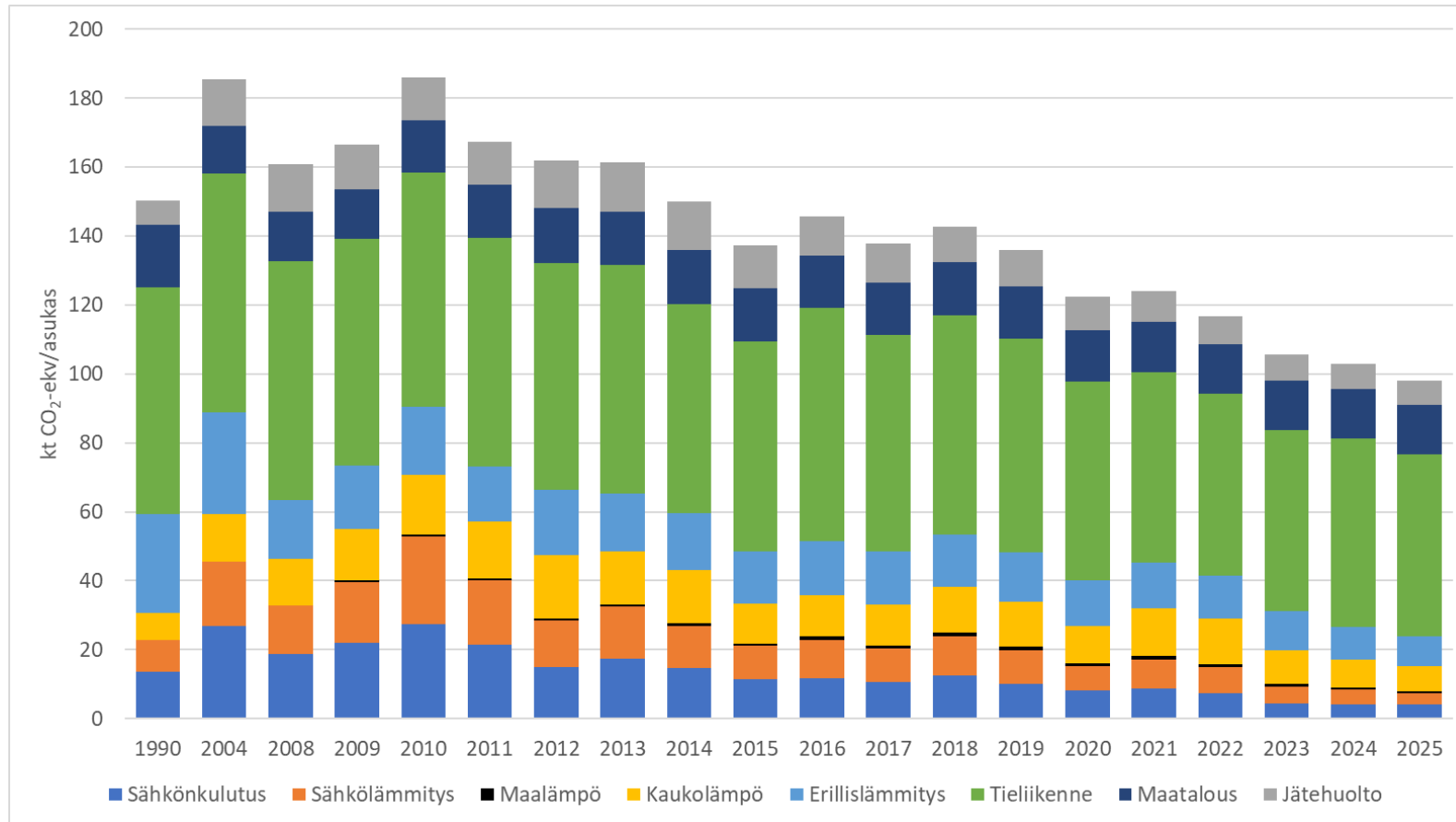
2.2. Uusien rakennusten energialuokka

4.1. Lämpisemättömän (maan) pinnan osuus taajama-alueilla

5.1. Kasvihuoneekaasupäästöt

YLÖJÄRVI

Liitetaulukko:
Toimenpiteiden toteutuminen
2025

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Maankäyttö, liikenne ja rakentaminen		
01. Kasvun ohjaaminen joukkoliikenteen ja palveluiden läheisyyteen	Kaupungin kasvu ohjataan joukkoliikennereittien ja palveluiden läheisyyteen: Teivo-Mäkkylä -alueella asemakaavoitus etenee. Leijapuiston asemakaavan luonnosvaihe. Mikkolantien ympäristön suunnittelu ja ratikkasuunnittelu etenevät.	Toteutettu suunnitellun mukaan Teivo-Mäkkylässä ja Leijapuistossa. Vuonna 2025 valmistui Teivo-Mäkkylä-laotukäsikirja ja nähtävillä olivat Teivon keskustakorttelin, Kivikkotien ja Leijapuiston luonnokset, sekä Velodromin alueen OAS. Raitiotien hankesuunnittelu ja "putkikaava" käynnistettiin. Asemanseudun suunnittelua valmisteltiin.
02. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Asemakaavoitus etenee Teivo-Mäkkylä - alueella. Leijapuiston asemakaava ehdotusvaiheessa. Mikkolantien yleissuunnitelma-alueella suunnittelu etenee ratikkasuunnittelun rinnalla. Metsäkylän taajaman asemakaavan laajennus etenee. Yksittäisiä asemakaavoja, joilla rakentamista tehostetaan infran piirissä.	Teivo-Mäkkylässä laadittiin uusia viitesuunnitelmia Tallinmäkeen, Tallinrinteeseen ja Mäkkylänpelloille. Laotukäsikirjan laatiminen tarkentui Laatuohjeiden laatimiseen. Tehtiin opiskelijayhteistyötä, jossa Turun yliopiston Alueidenkäytön ja maisemansuojelun opiskelijoiden kohteena oli Teivo-Mäkkylä -alue.
03. Täydennysrakentamisen edistäminen	Maanhankintaneuvotteluja jatketaan yhdyskuntarakennetta jatkavilla/täydentävillä alueilla. Yksityisten maanomistajien kaavoitusaloitteita ja hankkeita edistetään kaupungin tavoitteiden mukaisesti.	Kaavoitusaloitteita on edelleen valmistelussa kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Maanhankintaa on edistetty yhdyskuntarakennetta täydentävillä alueilla.
04. Raideliikenteen edistäminen	Valmistaudutaan Lielähti-Ylöjärvi-raiotien hankesuunnittelun aloittamiseen 2025. Kaavahankkeissa huomioidaan ratikkahankkeen edellytykset, mm. Mikkolantien alueen suunnittelu, Teivo-Mäkkylä ja Leijapuiston ak. Puuterminaalien siirron suunnittelu etenee. Henkilöliikennepaikan suunnittelu etenee. Kaksoisraiteen yleissuunnitelma valmistuu (Väylävirasto).	Lielähti-Lakiala kaksoisraiteen yleissuunnitelma oli nähtävillä touko-kesäkuussa 2025. Väylävirasto julkaisi keväällä 2025 Ylöjärven henkilöliikennepaikan liikenteellisen esiselvityksen sekä Ylöjärven raakapuupaikan esiselvityksen. Lielähti-Ylöjärvi-raiotien hankesuunnitelman suunnittelukonsultiksi valittiin kilpailutuksen jälkeen Ramboll, työ käynnistyy syksyllä 2025.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
05. Ylöjärven raakapuuterminaalin siirto	Ylöjärven henkilöliikennepaikan esiselvitys valmistuu (Väylävirasto). Henkilöliikennepaikkaa suunnitellaan Asemantien raakapuuterminaalin kohdalle.	Väylävirasto julkaisi keväällä 2025 Ylöjärven henkilöliikennepaikan liikenteellisen esiselvityksen. Tampereen kaupunkiseudulla käynnistyy junaseisakkeiden esiselvitys (ml. Ylöjärven seisake) yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Suunnittelukonsultin kilpailutus käynnistettiin kesällä 2025.
05. Ylöjärven raakapuuterminaalin siirto	Raakapuun lastaustoiminnan poistumista Ylöjärven keskusta-alueelta edistetään.	Väylävirasto julkaisi keväällä 2025 Ylöjärven raakapuupaikan esiselvityksen.
06. Palvelurakenteen suunnittelu	Kaavoitus: Huomioidaan Y-tonttien tarve kaavoituksessa. Uusia asuinalueita suunniteltaessa ja yhdyskuntarakennetta täydennettäessä kaavoissa huomioidaan julkisten palvelujen sijoittaminen mahdollisuuksien mukaan kävelyetäisyydelle asutuksesta. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta toteutetaan palveluverkkoselvitystä.	Palveluverkkoselvitystä toteutettu 2026 talousarvion valmistelussa. Päivitetyn väestöennusteen vaikutuksia tulevaan palveluverkkoon on mietitty.
07. Ohjataan hiilineutraaliin rakentamiseen	Puurakentamista sisällytetään Teivo-Mäkkylä -alueen ja muihin asemakaavoihin, sekä annetaan määräyksiä tai suosituksia viherkatoista. Muissakin tekeillä olevissa asemakaavoissa ohjataan hiilineutraaliin rakentamiseen tilanteen mukaan. Tutkitaan mahdollisuutta sisällyttää tavoite tekeillä olevaan rakentamisen laatukäsikirjaan.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti. Rakentamisen laatukäsikirjassa on mainittu ilmasto- ja vihas rakentaminen.
08. Ilmastoviisaan rakentamisen taloudelliset kannustimet		Ei vielä aloitettu.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
09. Ilmastoviisaan rakentamisen ratkaisut tontinluovutusehtoihin	Tontinluovutusehtoja kehitetään edelleen. Tutkitaan mahdollisuutta täydennysrakentamisen kannustimiin ja energiatehokkuusvaatimusten kiristämiseen (esim. A-luokka).	Tontinluovutusten arvioinnissa yhtenä tarkastelun kohteena ovat hakijoiden esittämät ekologiseen kestävyYTEEN ja energiatehokkuuteen liittyvät ratkaisut. Täydennysrakentamisen kannustimia koskevat toimenpiteet ovat edelleen selvitysvaiheessa.
10. Rakentamisen energiatehokkuuden edistäminen	Tutkitaan mahdollisuutta ja tarvetta edistää rakentamisen energiatehokkuutta kaavoituksen keinoin. Rakentamisen energiatehokkuutta säädellään tehokkaasti myös lain avulla.	Rakentamistapaohjeissa ja kaavamääräyksissä suositellaan käytettäväksi uusiutuvia energialähteitä ja huomioitavaksi aurinkoenergian hyödyntämisen mahdollisuudet, mutta energiatehokkuuteen ei ole otettu kantaa.
11. Muuntojoustavat toimitilat	Toimitilojen suunnittelussa otetaan huomioon eri käyttäjäryhmien tarpeet siten, että mahdollistetaan tilojen tehokas käyttö eri vuorokauden aikoina.	Suunnittelussa on otettu huomioon muuntojoustavuus ja iltakäytön mahdollistava lukitus.
12. Massatasapainojen optimointi	Yhdyskuntatekniikka: toteutetaan osana yhdyskuntatekniikan ja kaavoituksen yhteistyötä.	Toteutui esimerkiksi Siltatien kaavavaiheessa.
12. Massatasapainojen optimointi	Kaavoitus: Kaavojen valmistelussa huomioidaan massatasapainoon liittyvät sekä maaperän rakennettavuuteen liittyvät selvitykset.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
13. Kohti työmaiden päästöttömyyttä	Uudessa kone- ja kuljetuspalveluiden puitesopimuksessa on huomioitu koneiden ja ajoneuvojen päästöluokitus vaatimuksena. Sopimus on voimassa v. 2025 alusta alkaen.	Sopimus on kilpailutettu vuosille 2025-2028.
14. Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen	Bussilinjojen 22 ja 81 muutos ratikan liityntälinjoiksi Lentävänniemen raitiotieliikenteen käynnistyessä 7.1.2025. Muutoksen yhteydessä vuorotarjonta paranee merkittävästi, bussilla yhteys joka toiseen ratikkaan.	Ratikan liityntälinjat 22 ja 81 otettiin käyttöön tammikuussa 2025. Vuorotiheys ja matkustajamäärät ovat kasvaneet aiempaan verrattuna.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
15. Joukkoliikenteen täydentäminen	Kilpailutetaan bussilinja 87U (Viljakkala-Ylöjärvi) kevään 2025 aikana.	Lukuvuodelle 2025-2026 kilpailutettu 87A ja 87B palvelemaan viljakkalan suunnan liikennöintiä (Kyrölahti & Manni). Sopimus on voimassa vuoden 2026 toukokuun loppuun, kevään 2026 aikana uusi kilpailutus.
16. Joukkoliikenteen käyttövoimien muutos	Ei toimenpiteitä v. 2025.	Ei toimenpiteitä v. 2025.
17. Kuljetusten päästöjen vähentäminen	Huomioidaan ruokakuljetusten kilpailutuksessa (1.8.2025 alkava sopimuskausi).	Ruokakuljetukset kilpailutettiin keväällä 2025 ja uusi sopimuskausi käynnistyi 1.8.2025.
18. Kävely- ja pyöräilyreittien lisääminen ja kunnossapito	Yhdyskuntatekniikan tavoite: Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Sorvajärventie-Rantaniementie (mt 2774) käynnistyy v. 2025.	Rakentamiseen valmistauduttiin, mutta valtion suunnitelmasta on valitettu. Odotetaan päätöstä.
18. Kävely- ja pyöräilyreittien lisääminen ja kunnossapito	Kaavoituksen tavoite: asemakaavoissa huomioidaan yleiskaavoissa esitetyt kävely- ja pyöräilyreitit.	Teivon asemakaavahankkeissa on kiinnitetty erityistä huomiota turvalliseen ja viihtyisään liikkumiseen. Mikkolantien
19. Joukkoliikenteen reittisuunnittelu	Ei toimenpiteitä 2025.	Ei toimenpiteitä 2025.
20. Liityntäpysäköinnin edistäminen	Liityntäpysäköintiä tutkitaan ratikan hankesuunnitteluun liittyen ja Leijapuiston asemakaavan luonnoksessa. Liityntäpysäköintiä osoitetaan Teivon alueen asemakaavoissa. Eri toimijoiden kanssa edistetään liipyratkaisuja. Henkilöliikenneseisakkeen suunnittelussa huomioidaan liityntäpysäköinti (Väylävirasto).	Osana ratikan hankesuunnittelua päätettiin keväällä 2025 toteuttaa erillinen liityntäpysäköintiselvitys kattaen Ylöjärven liipy-alueet sekä Hiedanrannan liipy-alueen. Lisäksi on tilattu erillinen selvitys rakenteellisen pysäköinnin toteuttamisen vaihtoehtoista.
21. Pyöräpysäköintipaikkojen ja levähdyspenkkien	Varataan MAPSTO:ssa määräraha.	Kohteiden suunnittelu ja toteutus käynnissä läpi vuoden.
22. Latauspisteiden lisääminen	Toteutetaan sähkölatauspaikat viiteen kohteeseen: Serlapuiston päiväkotia, Kalliorinteen päiväkotia, Kangasniemen päiväkotia ja perhetukikeskus, Takamaan koulu ja päiväkotia, Veittijärven koulu ja päiväkotia.	Toteutui Siltatien päiväkotia, Kurun Yhtenäiskoulu, Kalliorinteen päiväkotia, Kangasniemen päiväkotia, Serlapuiston päiväkotia, Emmin kammari (vain Pirhan käyttöön, ei julkinen latauspiste), Kirsi Kunnaksen päiväkotia

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
23. Kaupungin autokannan sähköistäminen	Yhteiskäyttösähköautopalvelu on toimivaa. Käyttöastetta kasvatetaan.	24Rentin palvelu on ollut käytössä ja palvelua kehitetty käyttäjäpalautteen perusteella. Palvelun käyttö on päätetty lopettaa vuoden lopussa. Asiaan voidaan palata, mikäli yhteiskäyttöautolle löytyy tulevaisuudessa enemmän käyttötarvetta.
23. Kaupungin autokannan sähköistäminen	Ei sovellettavissa vuoden 2025 kalustohankintoihin.	Ei sovelluskohteita vuoden 2025 hankinnoissa.
24. Yhteistyö maatalouden päästöjen vähentämiseksi	Jatketaan yhteistyön suunnittelua. Osallistutaan Pirkanmaan ilmastotoimintakeskuksen työpajaan.	Jatkettu mahdollisen kampanjayhteistyön suunnittelua. Osallistuttu PIK maatalousteemaiseen työpajaan.
Energia		
25. Luodaan mahdollisuuksia uusiutuvan energian kokeiluille	Vireillä olevat tuulivoimahankkeet etenevät. Suhtaudutaan myönteisesti uusiin uusiutuvan energian hankkeisiin.	Suhtaudutaan tavoitteen mukaisesti myönteisesti uusiutuvan energian hankkeisiin. Tulevien lakimuutosten takia hankkeet eivät ole olleet aktiivisia.
25. Luodaan mahdollisuuksia uusiutuvan energian kokeiluille	Edistetään uusiutuvan energian tuotantoa: Selvitetään kaupungin maiden soveltuvuutta tuotantoon.	Tulevien lakimuutosten takia hanke ei ole ollut aktiivinen.
26. Kaava-alueilla huomioidaan energiasymbioosit	Asiaa tutkitaan jatkosuunnittelussa (2024 -30) Teivon-Mäkkylän yleiskaavan alueella.	Asiaa kehitetty hankehaun yhteydessä. Tällä hetkellä ei aktiivisia toimia, odotetaan sopivia uusia hankehakuja.
27. Kaupungin kiinteistöjen lämmitystapamuutokset	Viljakkalan kirjaston maalämmön viimeistelytyöt. Takamaan koulun ja päiväkodin pellettijärjestelmän käyttöönotto. Mutalan koulun lämmitysjärjestelmän muutoksen kilpailutus.	Toteutui
28. Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen	Energiatehokkussopimuksen (kets) toimintasuunnitelman mukaisesti.	Toimintasuunnitelman mukaisesti
29. Vihreän sähkön hankinta	Sopimus voimassa 31.12.2025 saakka, jonka jälkeen optio vuoteen 2027.	Sopimuksen mukaan. Uusi sopimus on kilpailutuksessa.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
30. Kaukolämmön CO2-päästöjen vähentäminen	Tampereen energian suunnitelma nostaa uusiutuvien energialähteiden osuus 90 %:iin vuoteen 2030 mennessä.	Suunnitellusti.
31. Yrityksiä tiedotetaan energiatuista	Osana yrityspalveluiden normaalia toimintaa. Rahoitetaan vastuullisuuden help-deskiä.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
32. Kulutusjoustot kaupungin kiinteistöissä		Ei vielä aloitettu.
33. Energiansäästö ohjataan yksiköille		Ei vielä aloitettu.
34. Vuotovesien vähentäminen	Putkistosaneerauksia jatketaan.	Jatkettu investointiohjelman mukaisesti.
35. Valaistuksen vaihto ledtekniikkaan	Katujen ja yleisten alueiden valaistuksen peruskorjausta jatketaan investointeina.	Toteutettiin peruskorjausten yhteydessä.
36. Tarpeen mukainen valaistus	Yhdyskuntatekniikka: Katuvalaistuksessa käytetään yöaikaan automaattista himmennystä.	Toteutui, sisältyy led-tekniikkaan.
37. Tarjotaan energianeuvontaa	Neuvoo.fi -sivustolta saatavissa energianeuvontaa. Viestitään mahdollisuuksista omassa viestinnässä.	Tavoitteen mukaan.
Kiertotalous ja kulutus		
38. Kehitetään kiertotalouden käytäntöjä	Toimitilat: Suurissa kohteissa lisätään sisäkeräystä jätelajikkeittain.	Toteutui.
38. Kehitetään kiertotalouden käytäntöjä	Yhdyskuntatekniikka: Kiertotalous huomioidaan hankkeissa.	Toteutui massatasapainon optimoinnissa, tasauksissa huomioidaan, että syntyy vähemmän siirrettäviä massoja. Kierrätyspuistoon siirtoon varautuminen aloitettiin.
38. Kehitetään kiertotalouden käytäntöjä	Kaavoitus: Huomioidaan ylijäämämaiden hyötykäyttö esim. meluvallien rakentamisessa ja puistorakentamisessa.	Kaavahankkeissa esim. Perkonmäen kaavassa tutkittu meluntorjunnankeinoista maavalli, koska on todettu, että valliin voidaan läjittää maa-aineksia. Ylijäämämaiden hyödyntämisen toteutumista ei ole kuitenkaan voitu sitoa kaavaan.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
39. Ilmastokriteerit hankinnoissa	Yhdyskuntatekniikka: Koneiden ja ajoneuvojen päästoluokitus on huomioituna kilpailutuksessa.	Uudessa kone- ja kuljetuspalveluiden puitesopimuksessa on huomioitu koneiden ja ajoneuvojen päästoluokitus vaatimuksena. Sopimus on voimassa v. 2025 alusta alkaen.
39. Ilmastokriteerit hankinnoissa	Kuha Oy huomioi ilmasto- ja kestävyysnäkökulmat hankinnoissa.	Soveltuissa hankinnoissa kestävyysnäkökulma on ollut mukana.
40. Ruokahävikin vähentäminen	Yhteistyötä ylijäämäruuan hyötykäytössä jatketaan seurakunnan kanssa. Tehostetaan tuotannonohjausta ylijäämäruuan vähentämiseksi.	Toimiva yhteistyö seurakunnan kanssa jatkuu.
41. Kasvisruuan tarjontaa lisätään	Reseptiikkaa kehitetään. Tuotekehitysryhmä jatkaa. Tuodaan kasvisvaihtoehto jokaisena päivänä rinnalle valittavaksi.	Reseptiikan kehitys jatkuu.
42. Punaisen lihan käytön vähentäminen	Reseptiikkaa kehitetään. Tuotekehitysryhmä jatkaa. Tuodaan kasvisvaihtoehto jokaisena päivänä rinnalle valittavaksi.	Reseptiikan kehitys jatkuu.
43. Keittiöissä otetaan käyttöön vedetön siivous	Pidetään koulutuksia. Käyttöönotto vaiheittain yhteistyössä siivouspalveluiden kanssa.	Eteni, tarkempaa surantatietoa ei vielä saatu.
44. Parannetaan kierrätys- ja lajittelumahdollisuuksia	Kaupungintalon Ekokompassin jätehuoltoon liittyviä tavoitteita toteutetaan.	Tavoitteita on toteutettu kaupungintalon ympäristöohjelman mukaisesti. Toimenpiteiden vaikutuksia jätemääriin arvioidaan, kun vuoden 2025 mittaritieto on saatavilla keväällä 2026.
45. Nostetaan kaupungin kiinteistöjen käyttöastetta	Yhdistyksille tarjotaan tietty määrä tilavaroja maksutta. Seuroilta käyttämättä jääviä vuoroja avataan varattavaksi.	Toteutui osittain. Yhdistyksille tarjotaan rajoitetusti maksutta kokoustiloja ja tiedostusta selkeytettiin. Sisäliikuntatilojen osalta asiaa on edistetty markkinoinnin lisäämisellä. Lisäksi pyritään parantamaan palvelutasoa tarjoamalla kaupungin välineitä entistä enemmän käyttöön kaikille vuokraajille.
46. Yrityksiä neuvotaan kiertotaloudessa	Rahoitetaan vastuullisuuden help-deskiä.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
47. Edistetään kaupunkiviljelyä	Tutkitaan ja edistetään kaupunkiviljelyn mahdollisuuksia tekeillä olevissa kaavoissa.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Vuorentaustan eteläosan ehdotukseen on osoitettu palstaviljelyalue ja hedelmätarha.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
48. Ruokapalveluiden salaattitarjontaa	Jatketaan 2024 käytänteillä.	Toteutui.
49. Ruokaohjeiden kehittäminen ruokapalveluissa	Reseptiikkaa kehitetään tuotantotapojen kehityksen yhteydessä. Reagoidaan palautteeseen.	Toteutui.
50. Kalustaminen kierrätyskalusteilla	Vuorentaustan koulun laajennuksen kalustamisessa hyödynnetään kierrätyskalusteita.	Toteutui, liikuntasalia ja käsityöluokkaa kalustettiin kierrätyskalusteilla. Koulujen kalustamisessa hyödynnetään olemassa olevaa kalustekantaa siltä osin, kuin se on mahdollista. Vuorentaustan Välimäenkujan väliaikaisen koulutalon kalusteet on mm. Parkkuun koululta ja Topintuvalta.
51. Kaupungin kierrätysportaalin toimintaa kehitetään	Selvitetään portaalin teknisiä ominaisuuksia ja sen jälkeen jatketaan toteutusta.	Kierrätysportaali on toiminnassa Ylönetissä.
Sopeutuva kaupunki		
52. Toimitilarakentamisessa varaudutaan muuttuvaan ilmastoon	Varavoiman lisääminen keskeisiin kohteisiin.	Vuonna 2025 ei toteutuneita kohteita.
53. Edistetään luonnonmukaista hulevesien hallintaa	Kaavoitus: Kaavahankkeisiin tehdään hulevesiselvitys. Imeytystä ja luonnonmukaista hulevesien hallintaa käytetään siellä missä se on asianmukaista. Kaavoitus ja yhdyskuntatekniikka kehittävät yhteistyötä ja yhteistä näkemystä hulevesien luontopohjaisten ratkaisujen mahdollisuuksista.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Kaavoitus ja yhdyskuntatekniikka on tutustunut yhteisellä retkellä kohteisiin, joissa on käytetty luontopohjaisia hulevesienhallintakeinoja.
54. Vesihuollon toimintavarmuus poikkeustilanteissa	Jatketaan saneerauksia. Järjestetään ja osallistutaan harjoituksiin.	Tavoitteen mukaan.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
55. Sopeutumiskyvyn parantaminen edistämällä luonnon monimuotoisuutta	Luonnon monimuotoisuutta edistetään kaavoituksessa, esim. teettämällä tarkat luontoselvitykset ja ohjaamalla viheralueiden rakentamista rakentamistapaohjeilla. Tutkitaan mahdollisuutta sisällyttää tavoite tekeillä olevaan rakentamisen laatukäsikirjaan.	Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on huomioitu kaavaan sidotuissa rakentamistapaohjeissa ja valmistuvassa Teivon laatukäsikirjassa.
56. Otetaan käyttöön viherkerroin-menetelmä suunnittelussa	Tutustutaan olemassa oleviin viherkerrointarkasteluihin ja niiden perusteella toteutuneisiin kohteisiin. Tutkitaan esimerkkien soveltamista Ylöjärven kaavahankkeisiin.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.
57. Ylläpidon hoitokäytäntöjä muutetaan luonnonmukaiseen		Ei vielä kirjattuja toimenpiteitä.
58. Metsien hiilinielujen vahvistaminen	Kaavoitus: tehdään yhteistyötä yhdyskuntatekniikan kanssa selvityksen edistämiseksi. Kaavoituksessa pyritään vaalimaan metsien, puuston ja soiden ym hiilinielujen säilymistä.	Selvitys ei vielä edistynyt.
59. Luonnolle koituvien haittojen vähentäminen maankäytön suunnittelussa	Kaavoituksessa pyritään välttämään luonnolle koituvia haittoja mm. keskittämällä uudisrakentamista olemassa olevan infran äärelle. Luonnon arvoalueet ja puuston vaaliminen huomioidaan kaikessa suunnittelussa ja lupakäytännöissä. Teetetään Teivaalanharjun luontoselvitys, jonka perusteella laaditaan luonnonhoitosuunnitelma alueelle.	Teivaalanharjun luonnonhoidon suunnitelma valmistui, harjun reunan arvokkaita puita on merkitty paikkatietoaineistoon, 80 % kasvusta toteutetaan joukkoliikennekäytävään (jo olemassa olevaa kaupunkirakennetta)
60. Lisätään kaupunkiniittyjä	Toimitilat: kaupunkiniitty Soppeenmäen Yhtenäiskoulun entisen väistötilan kohdalle. Yhdyskuntatekniikka: Kaupunkiniittyjen perustaminen Kirkonseudulla useisiin kohteisiin.	Toteutui, ollaan mukana monivuotisessa SLL:n pölyttäjätystävällinen kunta -hankkeessa.
60. Lisätään kaupunkiniittyjä	Pölyttäjätystävälliset kunnat -hanke jatkuu.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
61. Varautumissuunnitelmissa huomioidaan sään ääri-ilmiöt	Kaavoitus: Kaavoissa pyritään huomioimaan esim. hellejaksojen ja rankkasateiden tuomat ongelmat. Huomioidaan viheralueiden merkitys lämpösaarekeilmiön lieventämiseksi; pyritään minimoimaan kestopäälysteiset alueet; huomioidaan rankkasateiden vaikutus hulevesiin; seurataan indikaattoreilla maanpeitteisyyttä ja latvuspeitteisyyttä.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
Kehittyvä ilmastotyö		
62. Ilmastönäkökulman huomiointi päätöksenteossa	Ilmastönäkökulma on mukana kaupunkistrategian päivityksessä.	Ilmastönäkökulma on vahvasti mukana päivitetyn strategian painopisteessä Kestävä ja viihtyisä ympäristö.
63. Kehitetään digitaalisia palveluita ja sähköisiä asiointikanavia	Digitiekartan hankkeiden toteutus.	Digitiekartta on toteutunut suunnitellusti.
64. Ilmastoasioiden viestintää lisätään	Ilmastoasioista viestitään aktiivisesti eri kanavissa	Ilmastotyöryhmän kokouksissa on ideoitu ja sovittu tuleva viestintä. Ideoitu jo vuoden 2026 kampanjoita.
64. Ilmastoasioiden viestintää lisätään	Ilmastovahtia kehitetään palautteen perusteella.	Vuoden 2025 aikana ei ole tullut käyttäjäpalautetta.
65. Hinku lähettiläs edistämään		Ei vielä aloitettu.
66. Lisätään sidosryhmäyhteistyötä ilmastoasioissa	Osallistutaan Pirkanmaan ilmastotoimintakeskuksen toimintaan. Tehdään yhteistyötä Ylöjärven seurakunnan kanssa.	Osallistuttu PIK työpajoihin.
67. Henkilöstön kouluttaminen	Koulutustilaisuudet. Huomiointi perehdytyksessä.	Perehdytysalusta on ollut kehitteillä vuoden 2025 aikana.
68. Ilmastokasvatuksen kehittäminen	Lukion keke-hanke jatkuu, ollaan mukana suunnittelemassa Pirkanmaan ilmastotoimintakeskuksen nuorten ilmastoakatemiatoimintaa.	Tavoitteen mukaan.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
69. Otetaan käyttöön ilmastobudjetointi ja -tilinpito	Vakiinnutetaan ilmastotunnisteen käyttö tiliöinneissä. Viestintä ja koulutus avainhenkilöille.	Tunnistetta käytetty jonkin verran.
70. Ilmastoasiat huomioidaan hyvinvointityössä	Kestävä hyvinvointi sisältyy kaupungin hyvinvointityötä ohjaaviin asiakirjoihin.	Hyvinvointiohjelma valmistui ja siinä kestävä hyvinvointi mukana.
71. Tehdään verkostomaista kumppanuustyötä yritysten kanssa	Ollaan mukana Business Tampereen verkostoissa.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
72. Yritysten neuvonta	Osana Yrityspalveluiden normaalia toimintaa. Vastuullisuuden help-desk.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
73. Edistetään jakamistaloutta	Kirjastossa säilytetään lainattavien tuotteiden ja tavaroiden valikoima. Kehitetään hakeutuvia kirjastopalveluja eli viedään palveluja asiakkaiden luo.	Toteutui. Kirjastoissa on monipuolinen valikoima liikuntavälineitä ja soittimia, pääkirjasto Leijassa laajin. Hakeutuvat kirjastopalvelut: kirjastoauto on osallistunut erilaisiin tapahtumiin. Lisäksi aloitettiin myös kirjastoauton pysäkki kauppakeskus Elon pihalla perjantai-iltapäivisin.
74. Ilmastoviisaista ratkaisuksista myönnetään maksukevennyksiä kaupungin taksoissa		Ei vielä aloitettu.
75. Kaupungintalolle laaditaan kevyt ympäristöjärjestelmä	Ekokompassia toteutetaan ja järjestelmä auditoidaan.	Ekokompassi on auditoitu ja sertifikaatti saatu 6/2025. Työryhmä on jatkanut toimintaa ja ympäristöohjelma on toteutuksessa.
76. Selvitetään työsuhdepyörän käyttöönottoa	Valmistaudutaan edun käyttöönottoon 2026.	Veroetus on poistunut, minkä vuoksi käyttöönotto on peruuntunut.

Toimenpide	Tavoite 2025	Toteuma 2025
77. Edistetään luontokohteiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä	Outdoor Express -bussi liikennöi.	Toteutui. Bussien täyttöaste oli keskimäärin 60 %.
78. Ilmastoasiat järjestöavustusten myöntämiskriteereissä	Mukana laajemmin avustuskriteereissä	Laajennetaan muihinkin avustusmuotoihin seuraavassa päivityksessä. Vuoden 2025 avustusperiaatteissa ei vielä käytössä, sillä nyt tehtiin suppea päivitys periaatteisiin.
79. Edistetään etätyötilojen tarjontaa kaupungin kiinteistöissä		Ei vielä aloitettu.
80. Huomioidaan ristikkäisvaikutukset ilmastoasioiden kehittämisessä		Ei vielä aloitettu.

YLÖJÄRVI

www.ylojarvi.fi/hiilineutraali-ylojarvi

www.ylojarvi.fi/ilmastovahti/

